

Ks. JÓZEF KRUKOWSKI

DR ŚW. TEOLOGII, PROBOSZCZ KOŚCIOŁA ŚW. FLORIANA W KRAKOWIE

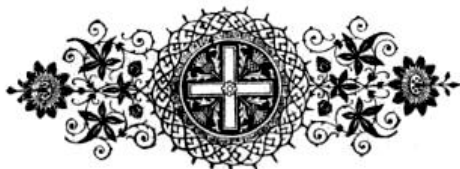

KAZANIE

NA PONIEDZIAŁEK ŚWIĄTECZNY

1897

**O WIERZE ŚWIĘTEJ – JEJ POTRZEBIE I
POŻYTKACH – O SKUTKACH Z JEJ UTRATY
I ŚRODKACH JEJ ZACHOWANIA**

KRAKÓW 2021

www.ultramontes.pl

IV. Kazanie

na Poniedziałek Świąteczny 1897

(Według Manninga)

O wierze świętej – jej potrzebie i pożytkach – o skutkach z jej utraty i środkach jej zachowania

Ks. JÓZEF KRUKOWSKI

DR ŚW. TEOLOGII, PROBOSZCZ KOŚCIOŁA ŚW. FLORIANA W KRAKOWIE

---

*Kto wierzy weń, nie bywa sądzony; a kto nie wierzy, już jest osądzony,
iż nie wierzy w Imię Jednorodzonego Syna Bożego. Jan 3, 18.*

Uroczystość Zesłania Ducha Świętego na Apostołów jest niejako urodzinami Kościoła. Odtąd Duch Święty ciągle w nim przebywa, rządzi nim, oświeca go, darzy go darem nieomyślności. Jest duszą Kościoła i czyni go świętym. Rzeki świętości płyną z Jego obecności na pojedyncze członki Kościoła; On oświeca, uświęca, pociesza, wzmacnia duszę pojedynczego katolika, nie stawiającego przeszkody, łaską swoją, a pierwszym skutkiem łaski jest wiara.

I. *O wierze dziś mówić zamierzyłem, o jej potrzebie i pożytkach.* II. *O skutkach z jej utraty i środkach zachowania.* Ave Maria...

I.

Przez wszystkie czasy od upadku pierwszych rodziców Duch Święty dawał ludziom – nawet i poganom – dostateczną łaskę do zbawienia przez światło rozumu, oświecenie sumienia, działanie na wolę i serce, wiodąc ich ku poznaniu Boga i służenia Mu. *Bóg chce, aby wszyscy zbawieni byli...* (I Tym. 2, 4). *Była światłość prawdziwa, oświecająca wszelkiego człowieka na ten świat przychodzącego* (Jan 1, 9). Tym więcej w narodzie wybranym dawał Bóg łaskę ludziom świętym i pokutnikom, przez wzgląd na przyjść mającego Zbawiciela, jak to Paweł św. w liście do Żydów r. XI szeroko opisuje.

Już zaś w Nowym Testamencie po zesłaniu Ducha Świętego na Chrzcie św. *rozlana jest w sercach naszych miłość Boża przez Ducha Świętego* (Rzym. 5, 5), w pełni, a pierwszym ze wszystkich darów i skutków łaski jest wiara.

a) Jest zaś *wiara* (jak nas uczono w katechizmie), darem i światłem nadprzyrodzonym i cnotą od Boga wlaną, przez którą za prawdę uznajemy wszystko, co Bóg objawił i co Kościół św. do wierzenia podaje.

Rozum poprzedza wiarę, jest jej wstępnym warunkiem; nie moglibyśmy wierzyć (mówi św. Augustyn), jeślibyśmy nie mieli duszy rozumnej; jednakże aby kto nie sądził, że znajomość, jaką ma o Bogu, pochodzi jedynie ze światła rozumu: albo że jego wyższość moralna nad pogan jest skutkiem oświaty, a nie łaski, przeto św. Paweł w I do Efez 2, 8 pisze: *Łaską jesteście zbawieni przez wiarę (i to nie z was, bo dar Boży jest), aby się kto nie chlubił.* Duch to Święty jest, który oświeca rozum, iż daje się przekonać, że nauka ta jest objawiona, Duch Święty porusza wolę, że przyjmuje za prawdę, co Bóg objawił, w sercu wznieca miłość i słodycz prawdy. Człowiek nie rodzi się z wiarą, wiara nie należy do natury człowieka, wlaną bywa do duszy dopiero na chrzcie dziecięcia, Bóg daje ją nad wzwyż, jedynie z dobroci i miłości przez zasługi Jezusa Chrystusa dla zbawienia naszego. Łaska wiary tkwi odtąd w duszy dziecięcia, rozwija się w nim w miarę rozwinięcia rozumu, więc użyciem, skoro dziecko posłysz naukę chrześcijańską, już z ochotą *wierzy*.

b) Przedmiotem *wiary bożej* nie jest świat przyrodzony, tylko prawdy Boże i sprawy Boże objawione nam przez Jezusa i samo przyjście na świat Syna Bożego i nasze duchowe odrodzenie się z Ducha Świętego na chrzcie; a więc rzeczy niewidziane, oku ludzkiemu nieprzystępne i rzeczy przysze, jak *niebo*.

Wiara jest wywodem rzeczy niewidzianych; gruntem rzeczy tych, których się spodziewamy (Hebr. 11, 1); czyli jak uczy św. Tomasz Aquinas: Wierzyć, jest, za prawdę uznawać to, czego nie widzimy.

Jak do poznania rzeczy ziemskich potrzeba przedmiotu, oka zdrowego i światła oświecającego i oko i przedmiot, to samo w dziedzinie wiary: Przedmiotem są prawdy objawione, okiem jest rozum, a światłem oświecającym i rozum i prawdy – jest wiara.

Na to, aby prawda mogła być przedmiotem wiary, potrzeba, aby była objawiona od Jezusa Apostołom, a przez nich podana Kościołowi św.

c) Wierzymy na powagę Boga, który nie może omylić, na powagę Kościoła, który ma dar nieomyślności. *Wiara ze słuchania, a słuchanie przez słowo Boże. Jakże uwierzą* itd. (Rzym. 10, 14; 10, 17). Słowo Boże, to głos żyjącego i nauczającego po wszystkie czasy, miejsca, ludzi, Kościoła Bożego, przez Kościół mówi Duch Święty. Tylko w posłuszeństwie i w łączności z Kościołem jest prawdziwa wiara święta. Ci zaś wszyscy, co od Kościoła odstąpili, postradali pewność Boskiego objawienia.

II.

Teraz zważmy: 1) *jak drogą i żywotną rzeczą jest wiara*. Wszystkie inne nauki, sztuki, rzemiosła potrzebne i pożyteczne są do życia ziemskiego, uczą nas zarabiać na chleb powszedni, jedna tylko wiara otwiera nam wejście do nieba, bo uczy żyć dobrze. *Bez wiary niepodobna jest spodobać się Bogu. Albowiem przystępującemu do Boga potrzeba wierzyć, iż jest, a iż jest oddawcą tym, którzy Go szukają* (św. Paweł do Żyd. 11, 6).

Rozum – to najwyższy dar w porządku natury; to obraz boski przyrodzony. Światło wiary podnosi go wyżej, oświeca, oczyszcza, udoskonala go, uszlachetnia, daje mu widzieć rzeczy niewidziane, poznawać te, które przyjąć mają, stanowi wysoką godność chrześcijanina-katolika, przez wiarę wchodzi człowiek w porządek wyższy, nadprzyrodzony, w stosunek i łączność z Bogiem. *Bóg jest światłość. Jeśli w światłości chodzimy, jako i On jest w światłości, towarzystwo mamy między sobą* (to jest z Nim i z sobą), są słowa I. listu św. Jana 1, 5-7. Tam gdzie filozof dopiero po długich badaniach przychodzi albo wcale przyjąć nie zdoła, tam prostaczkę wiarą od razu się wznosi i staje przy Bogu. Samym rozumem nie dojdzie człowiek nigdy do zupełnego poznania Boga i woli Bożej, tylko *wiarą*. Samo też życie naturalnie

uczciwe (porządne) nie zbawi człowieka, tylko życie z wiary. *Sprawiedliwy mój z wiary żyje* (Żyd. 10, 38). I to nie z jakiej bądź wiary, ale z wiary katolickiej, z wiary żywej, działającej przez miłość, przez uczynki (Jak. 2, 14). *Bo i czarci wierzą, ale drżą* (Jak. 2, 19).

2) Ten drogi skarb wiary może być postradany. Wiara bowiem jest darem Bożym, więc za złe tego daru użycie może nam ją Bóg odebrać; wiara jest łaską, więc może ją grzech wygnąć z duszy naszej. Dwie są rzeczy, które niszczą wiarę: *niedowiarstwo i niemoralność*.

Niedowiarstwo – to bezpośrednie wiary przeciwieństwo. Dzisiaj żyjemy w otoczeniu, które przeczy wierze, szerzy zarzuty w książkach, pismach, zawierających chytne wykręty i fałsze. Kto lekkomyślnie czyta takie książki i pisma, wdaje się w dysputy, których odeprzeć nie zdoła, przypuszcza wątpliwości grube o wierze, nie szukając ich rozjaśnienia – sam sobie winien, jeśli wiarę utraci.

Drugi czynnik, niszczący wiarę, jest *niemoralność*. Nic tak nie zaćmiewa rozumu, nie ogłupia serca, jak nałóg grzeszny. *Każdy, który źle czyni, nienawidzi światłości* (Jan 3, 20). Lubieżnik chce, żeby nie było Boga, bo mu to miesza jego grzeszny spokój. Złodziej chce, żeby nie było piekła, bo czuje, że go wieczna kara czeka. Nie każdy grzech traci wiarę żywą, tylko grzech ciężki; a i wtedy jeszcze pozostaje wiara martwa, a ta narażona na niebezpieczeństwo utraty wszelkiej wiary (Müller I, 418-428). Co za tym idzie? jakie są

skutki z utraty wiary? a) Poniżenie człowieka. Dotąd wierzono, że rozum wiarą oświecony stanowi godność chrześcijanina-katolika. Jeżeli zaś kto nadużywa tego daru Bożego na to, aby przeczyć Boga, duszę, sumienie, taka filozofia nie jest ludzką, tylko zwierzęcą, bo nie podnosi, tylko poniża do rzędu bydła, nie znających, bo nie mogących znać Boga. Co gorsza, że tacy niedowiarzkowie nie przestają na tym, iż się sami wyzuli z wiary, ale szerzą niedowiarstwo słowem, pismem, czynem, nie chcą pozwolić, aby inni ludzie znali Boga. Przeto głoszą na wszystkie strony, że ponieważ rozum niezdolny poznać Boga, że zatem nie masz Boga! Dawno już o nich wyrzekł Psalmista (13, 1 i 52, 1), *że są głupcami, nadętymi pychą*. Co za tym idzie?

b) Utrata zbawienia (nieba). Bóg miłosierny będzie litościwiej sądził pogan, do których nigdy nie doszło słowo zbawienia, niżeli tych, co wiarę odrzucili, a rozum skoślawili, co się narodzili na łonie chrześcijańskich rodziców, ochrzczeni i wychowani zostali w światłości wiary katolickiej i z

własnej winy ją utracili, jej dobrodziejstwa wzgardzili, krew Jezusową niejako podeptali, tych czeka siedm kroć cięższy sąd, ponieważ do nich sam Zbawiciel niejako wyrzekł: *Lżej będzie pogańskim miastom Tyrowi i Sydonowi w dzień sądu*, (niżeli im) (Mt. 11, 22). Lepiej im było nie uznać drogi sprawiedliwości, niżli poznawszy wrócić się nazad od podanego im rozkazania świętego (II Piotr 2, 21). Bo to są wyraźne słowa Chrystusowe w dzisiejszej Ewangelii (Jan 3, 18). *A kto nie wierzy, już osądzony jest, iż nie wierzy w Imię Jednorodzonego Syna Bożego*; to znaczy: niegodny wiecznej szczęśliwości. *Nie masz bowiem pod niebem w żadnym innym imieniu zbawienia, tylko w Imieniu Jezus* (Dz. Ap. 4, 12), a św. Augustyn (*de peccato*) mówi: "Nie ma Bóg więcej Synów, którzy by mogli nas zbawić, tylko tego jednego, przez którego zbawia".

c) *Conclusio*. Strzeżmy więc tego drogiego skarbu wiary, jak oka w głowie, pomnażajmy go w sobie przez słuchanie słowa Bożego, przez rozważne czytanie ksiązek religijnych, przez przestawanie z ludźmi wierzącymi, przez życie pobożne i praktyki religijne. Unikajmy takich ludzi, ksiązek, pism, dysput, które by mogły w nas wiarę zachwiać. Prośmy często w tym tygodniu: Duchu Święty, Ojczy dobroci i miłości! Wierzymy, żeś wszechmocny, albowiem sprawiłeś w Apostołach i w całym świecie taką odmianę obyczajów, którą tylko Bóg może sprawić; spuść na nas promień łaski Twojej, oświeć, co jest ciemne, wzmocnij, co jest chwiejne, nawróć, co zbląkałe, spraw, aby żaden z tych, których naznaczyłeś na Chrzcie św. piętnem synostwa Bożego, nie zginął, ale miał żywot wieczny. Amen.

Ks. Józef Krukowski

NA WIĘKSZĄ CHWAŁĘ BOGA

Dwanaście kazań, po cztery na największe uroczystości P. Jezusa i jedna homilia na Poniedziałek Wielkanocny, przez ks. Józefa Krukowskiego, Dra Św. T. Proboszcza kościoła św. Floriana. Na pamiątkę misji na Kleparzu odprawionej w marcu 1897. (Czysty dochód na restaurację kościoła św. Floriana). Kraków 1897, ss. 54-58. (1)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześniono; ilustracje od red. *Ultra montes*).

Przypisy:

- (1) Por. 1) Ks. Józef Krukowski, a) [Dwanaście kazań, po cztery na największe uroczystości Pana Jezusa i jedna homilia na Poniedziałek Wielkanocny.](#) b) [Perykopy ewangelijne niedzielne i świąteczne.](#)
  - 2) Ks. Jakub Wujek SI, a) [Krótkie nauki homiletyczne na niedziele i uroczystości całego roku.](#) b) [Postylla Mniejsza, to jest krótkie kazania, albo wykłady św. Ewangelii na każdą niedzielę i na każde święto wedle nauki samej prawdziwej Kościoła św. powszechnego dla ubogich kapłanów i gospodarzów i pospolitego człowieka.](#) c) [Postilla Catholica... Iż zbory Lutrów, Kalwinów i innych Sektarzów, nie są Kościoły Pana Chrystusowe, ale Bożnice Szatańskie.](#) d) [Grzech żydów i heretyków przeciwko Duchowi Świętemu.](#) e) [Historia Męki Pana naszego Jezusa Chrystusa, Boga i człowieka prawdziwego, ze czterech Ewangelistów zebrana, na dziewięć części podzielona.](#)
  - 3) Ks. Piotr Skarga SI, [Kazania na niedziele i święta całego roku.](#)
  - 4) Ks. Henryk Jackowski SI, [Ewangelie niedzielne i świąteczne z objaśnieniami.](#) b) [Rozważ to dobrze! czyli Myśli zbawienne dla dobrych i złych.](#)
  - 5) Ks. Jerzy Patiss SI, [Podręcznik do rozmyślań i kazań na niedziele całego roku \(Materiae meditationum et concionum ex Evangeliiis et Epistolis Dominicarum\).](#)
  - 6) Św. Pius V, Papież, [Katechizm Rzymski według uchwały świętego Soboru Trydenckiego \(Catechismus Romanus ex decreto Concilii Tridentini\).](#)
  - 7) Ks. Michał Ignacy Wichert, [Nauki katechizmowe o Składzie Apostolskim, Przykazaniach Boskich i Kościelnych, o Modlitwie Pańskiej i Sakramentach.](#)
  - 8) Ks. Kazimierz Naskręcki, a) [Credo. Krótkie nauki o prawdach wiary katolickiej.](#) b) [Dekalog. Krótkie Nauki o Przykazaniach.](#) c) [Życie nadprzyrodzone. Krótkie nauki o Sakramentach świętych i modlitwie.](#)
  - 9) Ks. Antoni Krechowiecki, [Nauki niedzielne. Skład Apostolski według Ewangelii i Ojców Kościoła.](#)
  - 10) Ks. Ignacy Czechowski, [Krótkie kazania na niedziele i święta całego roku.](#)
  - 11) Ks. Piotr Ximenes, [Krótki wykład świętych Ewangelii na niedziele i święta całego roku.](#)
  - 12) O. Maurycy Meschler SI, [Dar Zielonych Świąt. Rozmyślania o Duchu Świętym.](#)
  - 13) Henryk Edward kard. Manning, Arcybiskup Westminster, [O sprawach Ducha Świętego działającego w duszy człowieka.](#)
  - 14) Ks. dr Jan Ciemniński, [Odrodzenie z Ducha Świętego.](#)
  - 15) Ks. M. Hamon, a) [Zmartwychwstanie Pańskie tryumfem wiary i nadziei. Rozmyślanie na Wielkanoc.](#) b) [Uroczystość Zesłania Ducha Świętego. Rozmyślanie na Zielone Świątki.](#)
  - 16) Ks. Dr Aleksander Żychliński, [Łaska uświęcająca a mistyczne Ciało Chrystusa.](#)
  - 17) Ks. Włodzimierz Piątkiewicz SI, [Mistyczne Ciało Chrystusa a charaktery sakramentalne. Studium dogmatyczne.](#)
  - 18) Ks. Jan Rostworowski SI, [Tajemnica jedności katolickiej.](#)
- (Przyp. red. *Ultra montes*).

DWANAŚCIE KAZAŃ

po cztery na największe uroczystości P. Jezusa

i jedna homilia na Poniedziałek Wielkanocny

przez

ks. Józefa Krukowskiego

DRA Ś. T. PROBOSZCZA KOŚCIOŁA ŚW. FLORYANA.

Na pamiątkę misyi na Kleparzu odprawionej w marcu 1897.

(Czysty dochód na restauracyą kościoła św. Floryana).

KRAKÓW
1897.

([HTM](#))